

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci ludimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

Comparatiuus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

authoritate cōfusa. nam cū ait Virgī. Super utraq; quassat tēpora,
confudit. dicere eim debuit super utrūq; tēpus cū de duobus tēpori-
bus loqueret. Hęc Calepi. ex Aurelio Augu. theologo disertissimo.

Si differētia inter quisq; & quis, quilibet &c. non uideat satis pro-
bata, audiat diuus Hierony. dicēs. Adducet ad Aaron uel ad unum
quēlibet filiorū ipsius, quō significabit hic omnē. Taceant igitur et
erubescant zoili me deridere q; in positiōibus (ut loquūtur) meis po-
suerim has nō eē cōtrarias, quilibet librorū erit tuus, quilibet libro-
rum non erit tuus. hoc est inquit barbari, stare in terminis. Quin-
tilia. Periculosum & cum cura intuentū genus, q; si in pponendo
unūquēlibet amiserimus &c. De alter obscuriuscule loquuti su-
mus. Addamus ergo ex Calepi. Alius de duobus dicit, ubi diuersa
concedūtur, ut alia est facies tua, alia mea, alter non est secundus, sed
tertius, ut docet Dona. Terē. in Andria. Sed postq; accessit amās p-
cium pollicens unus & itē alter, nam tres simul aderāt. Et Virgī. Al-
ter ab undecimo, de hoc & pluribus, ut de cōpositis a quis qui &c.
Plura diximus in tertio capite principali nostri operis.

Gradus Comparationis Positiuus.

Secundo regit casum huius regulę gradus cōparationis, sed positi-
uus raro. Plī. Lanarū nigre nullū colorē bibūt. Idē. canū degeneres
caudā sub aluū reflectūt. Idem. paucis auitū. Idem. ut mobiles dētū
stabilent. psalmographos, sicut nouelle oliuarū. i. nouelle oliuę. In
Aristotele corporū simplicia, sic quedā nō cōparata ut quales ouitū
quātū lignorū, sed ut scopulū fugias insolēs uerbū, solus omnium,
unus omnium. i. solus, ornatū est, Philel. pluraliter in epistolis sepe uti-
tur, ut lib. vii. Estis uni omnium cautissimi.

Comparatiuus.

Cōparatiuus gradus genitiuū regit partitiōis, qui resolui potest per
inter, de, ex, in, ut fortior manuū, sed opus est ut fiat cōparatio solū
inter duo, ideo non recte dicitur fortior digitorū, quia superlatiuo
utendum est, qui de pluribus q; duobus dicitur. Debetq; fieri cōpa-
ratio inter ea que eiusdē nature uel generis sunt, quādo x̄o duo dixi
non intellexi duas solū res, sed etiam duas turbas uel partes &c. uelu-
ti uter exercitū est fortior &c. si hęc desint, cōparatiuus reget ablati-
uum, ut doctior illo, doctior illis, quia in lib. lob. more græco genis-
tiuus, p ablatiuo ponit. Neq; sum inferior uestri pro uobis, si partis-
tio eēt uestrū diceret, q̄a nostrū & uestrū partitiue ponunt, nō nri &
uestri, ut maiores nostrū q̄d, p maiores nri, ut sit possessiuū, nollē di-

Ioannis Despauterij Niniuite.

cere cū Gellio. In lib. Sapiētij. Vt sciret quoniam omniū potentior est sapiētia p oibus positū est. In Dañ. eo q̄ esset honorabilior oīm pro omnibus, aut cōparatiuus pro suplatiuo, quod frequēs est in sacris, ut minor discipulorū, qui minor fuerit inter uos &c. malo sanitatē diuitijs, q̄a includit magis. Plautus sere dicit mauolo mauelim &c. Tu es fortior me, dulcius petro canis. Ad p̄fectā cōparationē tria pertinent, Excedens, excessum, & forma, in qua fit cōparatio q̄ excedenti & excessu cōuenit, sed excedenti copiosius. Q̄ si neutri conuenit, ponit cōparatiuū (sic loquūtur q̄a substantiuat) p̄ contrario cū dictione minus, ut mare ponticū est dulcius q̄ cætera .i. minus amarū melius ē amittere rē q̄ famā. i. min⁹ malū, q̄n alteri dūtaxat cōuenit dicit cōparatio impropria, ut infimus beatorū foelicior erit reprobis. nā reprobī nullatenus erūt felices. Ceterū cōparatiuū sine re excessa positū, p̄ positiuo ponit, ut Valla docet, & Badi. declarat. Vir. i. ænei. Tristior & lachrymis oculos suffusa nitētis. Priscia. dixit comparatiuū sic positū minus significare q̄ positiuū, quod Valla rephēdit. Sed Nebris. recte dixisse Priscianū nitit p̄bare, quia apud Virgī. inquit, tristior significat ex parte tristis. Idem de Catone. iam senior sed cruda deo uiridisq; senectus. Hic ipse Virgī. exponit quid sit fenior, subijciēs sed cruda &c. hoc est non adulta sed cruda & uiridis, id est incipiēs. Cetera Vallę idē Nebrisensis soluit. senior aliquādo ual de senex, aliquā magis senex uult significare. Mancī. in lima. Quicquid id est constat esse uerissimū, urbaniorē, & modestiorē plerūq; esse loquutionē p̄ cōparatiuū, q̄ p̄ absolutū siue positiuū, ubi subauditur tale qd. paulo q̄ decet, q̄ equū est, ut in dicendo loquator es. liberior, sup̄bior &c. Minus aliq̄n negatio, ut quo minus, sin minus. Secius. i. nō minus, etiā cōparatiuū ē nomē, uel aduerbiū, ut minus audax q̄ decet &c. Ocyus, p̄ ocyter. i. cito, illico. extēplo ponit Persi. Ocyus adsit adhuc aliqs. In cōparatiuo aliq̄n honestior sermo est p̄ actm, ut tu maiorē laudem assecutus es patre tuo, uix audeas dicere (inqt Valla) tua laus est maior patre tuo. Interdū tñ aliter inuenies (ut ait idē) Quale ē. ego sum maior .xx. annis, p̄ eo qd ē. ego sum maioris etatis ea q̄ est uiginti annorū, uel maioris etatis uiginti annorū nā & hoc dicere licet quale. ego sum maior uiginti annorū. i. etate tali, uel ego sum etatis maioris etate uiginti annorū, frequētissime aut hmōi genere orōnis utimur ubi adest hoc nomē opinio, ut sum dītor opinioe hominū. i. q̄ hoies opinant, & nō q̄ opinio hominū sit diues. Cice. maiorē opinione hominū cepi dolorē. Sic quēdā alia ponunt. Virg. Sic ait & dicto citius tumida equora placat. i. q̄ dici possit, aut q̄ credatur. Tristior solito q̄ esse soleat, foelicior spe, id est q̄

sperabat fore, ditior iusto aut equo. i. q̄ instū aut equū est. Sepe igit̄ abtūs regit̄ a cōparatiuo, q̄ tñ nō significat excessum, quō autē regāt abltm̄ mēsurę dicā suo loco. Elegāter sic loq̄mur, Sum doctior q̄ q̄ discere debeā. Iste est iunior q̄ onus cui tātū imponat̄. res notior est q̄ q̄ multis exponi debeat. Iunior q̄ ut ipsi & cetera. Quinti. sed hoc aptius est q̄ ut p̄bandū sit. In eādē rōnē cadit ille modus. Maiorē geris uestē q̄ p̄ habitu corporis. Curtius. Maiorē q̄ p̄ magnitudine syluę reddebat sonū, maior natu. i. annosior, sic maximus natu, minor natu, minimus natu. Inuenit̄ absolutū p̄ cōparatiuo, sed non imitabimur, ut bonū est sperare in dño q̄ in principibus. & p̄ suplatiio, ut Saturnia magna dearū, Ornatissime comparatiuo neutri generis utimur hoc pacto. Nihil patre tuo generosius, nihil Fausto poeta peritius, suauiusq̄, nihil matre tua castius, minus elegāter dicere nullū patre tuo generosior & c. Pręceptū Lanciloti est. Negatiua dictio nō pōt̄ addi suplatiio hoc modo, nullus est societatis meę doct̄issimus, sed uti debemus cōparatiuo. Cice. Omniū societātū nulla est p̄stantior, nulla firmior, q̄ quū uiri boni moribus similes sint familiariter cōiuncti. hic gt̄s regit̄ ab nulla nō a cōparatiuo. adducit plura exēpla q̄bus supsedeo, Valde nō resoluit̄, nec magis quod a magnū uel maius nō uenire p̄bat Lancilot. ex Varro. Plī. ut idem ait. Voluit magis & potēs eē cōiūctiōes. Doctior & magis doctus utrūq̄ recte dicit̄. Fabius li. viij. Querūt quid sit magis antiquū. Suetō. Operam honestā dedit magis q̄ assiduā. Item doctior q̄ moratior. Quintili. Sitq̄ salubrior studiū q̄ dulcior. Colu. li. ul̄ti. Idcirco reddit̄ timidiorē q̄ uirilē pluribus. Idē probat Lancilot. cuius & id est quod sub iñcio. Cum relatiuo & negatiuo non ponit̄ q̄, ut Paulus, quo tu doctior. Franciscus nullo uestrū est doctior. rationem reddit̄ Lancilo. qua supersedeo. Mage pro magis primū in carmine. deinde etiā in prosa dictū est. Cice. in frumētaria. Mage condēnatū hominē in iudiciū abducere non posse. Virgi. in. x. Aspice non mage sit nostrę penetrabile telū. hęc in eū uersum Seruius.

• Superlatiuus.

Superlatiuus gradus regit̄ genitiuū pluralē noīs nō collectiui, uel singularē noīs collectiui, ut doct̄issimus poetarū, optimus plēbis, sed op̄us est fieri comparationē inter plura duobus, ut si in tres partes diuisa sit (quod omne deus auertat) Flandria, quarū una imperatorē sequatur, altera francorū regē, tertia neutrū, dicemus, maxima pars flandriensū, non maior quod diceremus si in duas partes esset diuisa, q̄ si tres partes sint æquales, nec maior nec maxima dicā. Es